

Ви переглядаєте подані до Національного банку зауваження і пропозиції до проекту нормативно-правового акта від заінтересованих осіб. Національний банк не несе відповідальності за зміст інформації, викладеної заінтересованими особами. Національний банк не може бути притягнутий до відповідальності за таку інформацію

№ з/п	Норма оприлюдненого проекту акта Національного банку України (зазначається структурна одиниця проекту акта, до якого надаються зауваження та пропозиції та текст норми проекту акта)	Зауваження і пропозиції заінтересованих осіб	Обґрунтування зауважень і пропозицій заінтересованих осіб	Найменування юридичної особи / прізвище, власне ім'я, по батькові фізичної особи, яка надала зауваження і пропозиції	Ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України, електронна пошта юридичної особи / електронна пошта фізичної особи
1	2	3	4	5	6
Положення про здійснення контролю за діяльністю бюро кредитних історій					
1.	11. Національний банк у письмовому запиті встановлює строк надання Бюро відповіді на письмовий запит з урахуванням характеру недоліків, обставин та умов конкретної ситуації, але не менше ніж	11. Національний банк у письмовому запиті встановлює строк надання Бюро відповіді на письмовий запит з урахуванням характеру недоліків, обсягу запитуваної інформації та документів , обставин та умов конкретної ситуації, але не менше ніж	Просимо збільшити строк для надання відповідей на запити бюро. З огляду на наявну практику, найчастіше звернення НБУ стосуються заяв суб'єктів кредитної історії або надання	Юридична особа: Асоціація Бюро кредитних історій України	ЄДРПОУ: 39221990, creditistoriya@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	п'ять робочих днів із дня його направлення.	п'ять сім робочих днів із дня його направлення, а у випадку, якщо виконання запиту потребує одержання інформації у користувачів бюро або надання чи аналізу великого обсягу даних – строк, не менший п'ятнадцяти робочих днів. У разі, якщо Бюро не має можливості з об'єктивних причин забезпечити виконання запиту у встановлений Національним банком строк, Бюро подає до Національного банку заяву про продовження строку для надання відповіді на запит Національного банку. Національний банк не пізніше наступного робочого дня з дня отримання такої заяви Бюро повідомляє Бюро про продовження строку	інформації чи пояснень щодо діяльності бюро. У строк 5 робочих днів неможливо виконати вказані запити . Бюро щоразу змушені надсилати до НБУ клопотання щодо продовження строку. Оскільки, розгляд клопотання НБУ займає час, бюро, фактично, до останніх днів спливу строку не знають чи буде продовжено строк розгляду, чи ні. До бюро надходять запити НБУ, які стосуються прав суб'єкта кредитної історії (на підстави їх скарги). Такі звернення у більшості випадків		

1	2	3	4	5	6
		для надання Бюро відповіді на запит Національного банку чи про відмову із зазначенням мотивів такої відмови.	передбачають необхідність звернення бюро до користувача, який передав інформацію до бюро, для отримання інформації чи підтверджень. Разом з тим, відповідно до ч. 9 ст.13 ЗУ «Про організацію формування та обігу кредитних історій» встановлено строк для надання користувачем відповіді, що стосується перевірки переданої ним до Бюро кредитної інформації – 15 календарних днів. За таких умов виникає ситуація, коли бюро не можуть виконати запит НБУ за 5 робочих днів і не		

1	2	3	4	5	6
			мають права вимагати від Користувача надати відповідь у більш короткий строк. 2) Бюро отримує запити НБУ, які стосуються діяльності бюро та передбачають надання великих обсягів даних (підрахунок, складання таблиць, надання даних щодо користувачів бюро, надання обґрунтувань, пояснень, що стосуються різних послуг бюро). Виконання таких запитів протягом 5 робочих днів є неможливим, оскільки, потребує обробки великих масивів даних,		

1	2	3	4	5	6
			залучення працівників із різних підрозділів. І при поданні до НБУ клопотання про продовження строку бюро до останнього не знають чи буде продовжено строк, що негативно впливає на всі процеси бюро.		
2.	16. Результати проведеного контролю в разі виявлення в діяльності Бюро порушень вимог Закону, цього Положення та Положення Бюро оформляються у формі довідки про результати здійснення контролю за діяльністю бюро кредитних історій (далі – Довідка) за формою, наведеною в додатку до цього Положення. Довідка складається в електронній та/або в паперовій формі (на бланку Національного банку).	16. За результатами проведеного контролю Національний банк надсилає Бюро повідомлення про завершення заходів контролю, Результати проведеного контролю в разі виявлення в діяльності Бюро порушень вимог Закону, цього Положення та Положення Бюро оформляються у формі довідки про результати здійснення контролю за діяльністю бюро кредитних історій (далі – Довідка) за формою,	Просимо вказати, що НБУ повідомляє Бюро про завершення заходу контролю, якщо не виявлено порушення. Це дозволить Бюро розуміти позицію НБУ щодо конкретного запиту та чи погоджується НБУ з наданими бюро аргументами. На практиці виникають ситуації, коли захід контролю	Юридична особа: Асоціація Бюро кредитних історій України	ЄДРПОУ: 39221990, creditistoriya@gmail.com

1	2	3	4	5	6
		наведеною в додатку до цього Положення. Довідка складається в електронній та/або в паперовій формі (на бланку Національного банку). Довідка має бути складена Національним банком не пізніше, ніж протягом 6 календарних місяців із дня виявлення ознак порушення. За наявності у Національного банку обґрунтованих підстав для необхідності продовження вказаного строку для отримання необхідної інформації, Національний банк має право продовжити вказаний строк не більше, ніж на 2 календарних місяці, про що повідомляє Бюро.	щодо одного і того питання може тривати більше року. Бюро не зрозуміло чи завершився захід контролю, чи бюро надалі чекати наступних запитів щодо цього питання. Після надання бюро пояснень на запити НБУ, бюро може отримати наступні запити з того ж питання через 3-4 місяці і так кілька разів, або не отримати жодної відповіді. Така ситуація не дає розуміння бюро чи враховано/ відхилено НБУ пояснення, аргументи бюро та яких заходів, у зв'язку з цим, бюро має вжити (зупиняти надання послуг,		

1	2	3	4	5	6
			припиняти договори чи далі надавати послуги). Врахування наданих пропозиції сприятиме правовій визначеності та негайному усуненню недоліків/ порушень у роботі бюро, а також захисту прав суб'єктів кредитної історії, запобігання порушенням.		
3.	24. День отримання Бюро Довідки та повідомлення про початок адміністративного провадження фіксується в матеріалах адміністративного провадження і таким днем є: ... 5) день розміщення інформації про початок	24. День отримання Бюро Довідки та повідомлення про початок адміністративного провадження фіксується в матеріалах адміністративного провадження і таким днем є: ... 5) день розміщення інформації про початок	Виключити з п. 24 п.п. 5. Оскільки, Довідка та повідомлення не розміщуються і не можуть розміщуватися на сайті НБУ . Ст. 59 ЗУ "Про адміністративну процедуру" передбачає можливість публікації інформації про початок адміністративного	Юридична особа: Асоціація Бюро кредитних історій України	ЄДРПОУ: 39221990, creditistoriya@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	адміністративного провадження на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку.	адміністративного провадження на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку.	провадження у випадках адміністративного провадження з великою кількістю осіб для їх залучення до участі в провадженні. У той же час, у ч. 2 ст. 59 вказаного Закону передбачено, що адміністративний орган невідкладно розміщує повідомлення про початок адміністративного провадження та про суть справи, а також права учасників провадження. За таких умов бюро позбавляється права надати заперечення чи пояснення, бо у п. 25 Положення передбачено, що Бюро має право надати пояснення чи заперечення протягом		

1	2	3	4	5	6
			5 робочих днів з дня отримання Довідки та повідомлення. А за таких умов Бюро аж ніяк не зможе отримати вказані документи у зазначений строк. Бо навіть на подання до НБУ клопотання про ознайомлення з матеріалами справи та ознайомлення необхідно час. А надати пояснення, заперечення до змісту документів, яких бюро не отримало - неможливо.		
4.	25. Бюро має право не пізніше п'ятого робочого дня із дня отримання Довідки та повідомлення про початок адміністративного провадження надати Національному банку пояснення чи обґрунтовані заперечення (за наявності)	25. Бюро має право не пізніше п'ятого робочого дня із дня отримання Довідки та повідомлення про початок адміністративного провадження надати Національному банку пояснення чи обґрунтовані заперечення (за наявності)	Вказаного строку 5 робочих днів недостатньо, разом з тим, у випадку участі у засіданні Комітету з питань нагляду, бюро також під часм засідання має право надавати пояснення чи заперечення. Крім	Юридична особа: Асоціація Бюро кредитних історій України	ЄДРПОУ: 39221990, creditistoriya@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	щодо обставин, фактів порушень, зазначених у Довідці.	щодо обставин, фактів порушень, зазначених у Довідці на будь-якому етапі провадження до моменту прийняття адміністративного акта, а в разі проведення слухання у справі - до дня проведення або під час слухання.	того, ч. 1 ст. 54 ЗУ "Про адміністративну процедуру".чітко встановлено,що учасник адміністративного провадження має право подати до адміністративного органу свої пояснення та/або зауваження у справі, включно з доказами, на будь-якому етапі провадження до моменту прийняття адміністративного акта, а в разі проведення слухання у справі - до дня проведення або під час слухання. У зв'зку з цим, просимо включити положення, які передбачені у вказаному Законі та не обмежувати права Бюро.		

1	2	3	4	5	6
5.	29. Національний банк направляє Бюро рішення про звернення до Бюро з письмовим застереженням щодо припинення порушення та вжиття необхідних заходів для його усунення, у якому зазначає строк, протягом якого Бюро зобов'язане: 1) вжити необхідних заходів для усунення порушення, припинити порушення; 2) повідомити Національний банк про вжиті заходи для усунення порушення та щодо припинення порушення.	29. Національний банк направляє Бюро рішення про звернення до Бюро з письмовим застереженням щодо припинення порушення та вжиття необхідних заходів для його усунення, у якому зазначає строк, протягом якого Бюро зобов'язане: 1) вжити необхідних заходів для усунення порушення, припинити порушення; 2) повідомити Національний банк про вжиті заходи для усунення порушення та щодо припинення порушення. У разі, якщо Бюро не має можливості з об'єктивних причин забезпечити виконання письмового застереження у встановлений	Просимо включити можливість продовження строку для виконання застереження за заявою бюро. Якщо виконання застереження передбачає зміну технічних процесів, зміни до системи бюро, необхідність тестування впроваджених змін, можуть бути ситуації, що бюро не зможуть вкласти у встановлений строк. У зв'язку з цим, просимо передбачити процедуру продовження строку виконання застереження, якщо для цього буде необхідність.	Юридична особа: Асоціація Бюро кредитних історій України	ЄДРПОУ: 39221990, creditistoriya@gmail.com

1	2	3	4	5	6
		Національним банком строк, Бюро подає до Національного банку заяву про продовження строку для виконання застереження Національного банку. Національний банк не пізніше наступного робочого дня з дня отримання такої заяви Бюро повідомляє Бюро про продовження Бюро строку для виконання застереження чи про відмову із зазначенням мотивів такої відмови.	У п. 39 Положення вказано, що бюро зобов'язується протягом 5 робочих днів із дня отримання письмового застереження повідомити НБУ про строк, протягом якого зобов'язується усунути недоліки і порушення та/або вжити заходів щодо недопущення таких порушень. Проте, незрозуміло як встановлений НБУ строк для виконання застереження (відповідно до п. 29 Положення) корелюється із п. 39 Положення, і які будуть правові наслідки, якщо бюро повідомить НБУ (відповідно до п. 39 Положення), що бюро		

1	2	3	4	5	6
			необхідно більш тривалий строк. У зв'язку з цим, для забезпечення правової визначеності, просимо включити надану пропозицію.		
6.	30. Національний банк запрошує для участі в засіданні Комітету з питань нагляду з розгляду питання про звернення до Бюро з письмовим застереженням щодо припинення порушення та вжиття необхідних заходів для його усунення, з метою надання Бюро пояснень та/або заперечень стосовно встановлених Національним банком фактів порушень в діяльності Бюро, керівника Бюро або особу, яка виконує функції керівника Бюро (далі – представник	30. Національний банк запрошує для участі в засіданні Комітету з питань нагляду з розгляду питання про звернення до Бюро з письмовим застереженням щодо припинення порушення та вжиття необхідних заходів для його усунення, з метою надання Бюро пояснень та/або заперечень стосовно встановлених Національним банком фактів порушень в діяльності Бюро, керівника Бюро або особу, яка виконує функції керівника Бюро (далі – представник Бюро), у тому	Просимо збільшити строк, застосовувати строк за аналогією з п. 23 Положення (якщо повідомлення насилається поштою, то за сім календарних днів бюро його не отримає)	Юридична особа: Асоціація Бюро кредитних історій України	ЄДРПОУ: 39221990, creditistoriya@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	Бюро), у тому числі у разі подання Бюро обґрунтованого клопотання про участь представника Бюро у засіданні Комітету з питань нагляду. Запрошення надсилається не пізніше ніж за сім календарних днів до дати засідання Комітету з питань нагляду (строк може бути зменшено, якщо обставини вимагають прийняття рішення у найменший строк, про що в запрошенні надається обґрунтоване пояснення).	числі у разі подання Бюро обґрунтованого клопотання про участь представника Бюро у засіданні Комітету з питань нагляду. Запрошення надсилається не пізніше ніж за сім календарних десять робочих днів до дати засідання Комітету з питань нагляду (строк може бути зменшено, але менше, ніж до 3 робочих днів, якщо обставини вимагають прийняття рішення у найменший строк, про що в запрошенні надається обґрунтоване пояснення).			
7.	37. Днем доведення до відома Бюро письмового застереження є день надсилання його до Бюро у спосіб, зазначений у пункті 36 розділу II цього Положення.	37. Днем доведення до відома Бюро письмового застереження є: - при надсиланні письмового застереження на електронну адресу Бюро, для здійснення офіційної	Якщо застереження надсилається поштою, то днем доведення до відома не може вважатися день його надсилання. Врахування пропозицій є важливим, оскільки, у	Юридична особа: Асоціація Бюро кредитних історій України	ЄДРПОУ: 39221990, creditistoriya@gmail.com

1	2	3	4	5	6
		комунікації з Національним банком - день надсилання його до Бюро (у разі наявності підтвердження отримання); - при надсиланні письмового застереження на поштову адресу Бюро - день вручення Бюро, а у випадку відмови Бюро в отриманні застереження у відділенні поштового зв'язку - десятий робочий день з дня поштового відправлення. у спосіб, зазначений у пункті 36 розділу II цього Положення.	п. 39 Положення для Бюро встановлено обов'язок протягом 5 робочих днів надати НБУ відповідь із зазначенням строку протягом якого Бюро зобов'язується усунути недоліки і порушення та/або вжити заходів щодо недопущення таких порушень у подальшій діяльності або можливотсі оскарження. При надсиланні НБУ застереження поштою бюро не зможе виконати вимогу п. 39 Положення, бо навіть ще не отримає поштою це застереження.		
8.	39. Бюро зобов'язане надати Національному банку протягом п'яти робочих днів із дня отримання письмового	39. Бюро зобов'язане надати Національному банку протягом п'яти семи робочих днів із дня отримання письмового	Просимо збільшити строк, оскільки, його може бути недостатньо у випадках необхідності	Юридична особа: Асоціація Бюро кредитних	ЄДРПОУ: 39221990, creditistoriya@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	застереження відповідь із зазначенням строку, протягом якого зобов'язується усунути недоліки і порушення та/або вжити заходів щодо недопущення таких порушень у подальшій діяльності або можливості оскарження письмового застереження.	застереження відповідь із зазначенням строку, протягом якого зобов'язується усунути недоліки і порушення та/або вжити заходів щодо недопущення таких порушень у подальшій діяльності або про незгоду із письмовим застереженням та наміри Бюро оскаржити письмове застереження можливості оскарження письмового застереження.	внесення суттєвих технічних змін до системи, розробки, впровадження нових процесів, документів. Оскільки, для виконання таких вимог можуть знадобитися відповідні спеціалісти, яких необхідно знайти та залучити.	історій України	
9.	40. Ухилення від виконання або несвоєчасне виконання Бюро письмового застереження, порушення Бюро законодавства України та цього Положення є підставою для звернення Національним банком до суду з вимогою про застосування до Бюро фінансової санкції	40. У За ухилення від виконання або несвоєчасне виконання Бюро письмового застереження, порушення Бюро законодавства України та цього Положення до Бюро можуть бути застосовані фінансові санкції є підставою для звернення Національним банком до суду з вимогою про застосування до Бюро	Не у всіх випадках порушення законодавства обов'язково мають застосовуватися фінансові санкції. Можуть бути випадки, коли достатньо винесення застереження. У ч. 3 ст. 16 ЗУ "Про організацію формування та обігу	Юридична особа: Асоціація Бюро кредитних історій України	ЄДРПОУ: 39221990, creditistoriya@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	відповідно до вимог Закону.	фінансової санкції відповідно до вимог Закону. Для застосування до Бюро фінансових санкцій Національний банк звертається до суду з вимогою про застосування до Бюро фінансових санкцій.	кредитних історій" вказано, що "до бюро можуть бути застосовані такі фінансові санкції". Тоді як у запропонованій у п. 40 нормі вказано, що порушення є підставою для звернення до суду.		
10.	41. Національний банк звертається до суду стосовно порушення питання щодо ліквідації Бюро за системні порушення прав суб'єктів кредитних історій (далі – звернення Національного банку до суду), за наявності хоча б однієї з таких ознак системних порушень прав суб'єктів кредитних історій: 1) протягом року до дня звернення Національного банку до суду за результатами проведеного	41. Національний банк звертається до суду стосовно порушення питання щодо ліквідації Бюро за системні порушення прав суб'єктів кредитних історій (далі – звернення Національного банку до суду), за наявності хоча б однієї з таких ознак системних порушень прав суб'єктів кредитних історій: 1) протягом року до дня звернення Національного банку до суду за результатами проведеного	Просимо викласти п.п.1 п. 41 у новій редакції із врахуванням запропонованих змін. - Судова практика свідчить про те, що суб'єкти кредитної історії при оспоруванні змісту кредитної історії вказують відповідачем бюро, а не кредитора, який передав інформацію до бюро. Також є випадки, коли	Юридична особа: Асоціація Бюро кредитних історій України	ЄДРПОУ: 39221990, creditistoriya@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	контролю виявлено порушення прав широкого кола суб'єктів кредитних історій (більше двох порушень Бюро стосовно прав більше двох суб'єктів кредитних історій), а також у зазначений період було виявлено у сукупності більше двох випадків обох подій або більше двох випадків принаймні однієї з подій: застосування до Бюро фінансових санкцій згідно з пунктами 2 та 3 частини третьої статті 16 Закону за порушення Бюро щодо прав суб'єктів кредитних історій за рішенням суду; прийняття судом рішень на користь суб'єкта кредитної історії в раз	контролю виявлено порушення прав широкого кола суб'єктів кредитних історій (більше двох порушень Бюро стосовно прав більше двох суб'єктів кредитних історій), а також у зазначений період було виявлено у сукупності більше двох випадків обох подій або більше двох випадків принаймні однієї з подій: - більше двох випадків застосування до Бюро фінансових санкцій згідно з пунктами 2 та 3 частини третьої статті 16 Закону за порушення Бюро щодо прав суб'єктів кредитних історій за рішенням суду; - прийняття судом набрали законної сили 5 і більше судових рішень на	суб'єкти кредитної історії залучають бюро як другого відповідача. Суд задовольняє позовну вимогу, зобов'язує бюро внести зміни до кредитної історії. Фактично, судові рішення є, але порушення зумовлене діями чи бездіяльністю кредиторів, які подають недостовірну інформацію, не оновлюють її у встановлений строк, не можуть підтвердити наявність згоди на передачу інформації. У зв'язку з вказаною судовою практикою, просимо включити до вказаного положення		

1	2	3	4	5	6
	порушення Бюро його прав як суб'єкта кредитної історії;	користь суб'єкта кредитної історії в раз порушення Бюро його прав як суб'єкта кредитної історії (крім випадків, коли таке порушення відбулося у зв'язку з невиконанням чи неналежним виконанням Користувачем бюро вимог законодавства чи подання до Бюро недостовірної інформації) та Національним банком у ході здійснення контролю встановлено системний характер таких порушень, вчинених Бюро, та до Бюро застосовано фінансову санкцію за таке порушення;	запропоновані виключення. - Судові рішення можуть стосуватися одиничних випадків порушення прав суб'єктів кредитної історії чи незначних порушень, різних за своєю природою. Бюро обробляють дані мільйонів суб'єктів, процеси автоматизовані і можуть виникати збої у роботі системи. Є суб'єкти, які не намагаються врегулювати спір шляхом звернення до бюро, а одразу подають позов до суду. Формальна наявність 2 судових рішень, які не свідчать про системний характер		

1	2	3	4	5	6
			порушення, не може бути підставою для ліквідації бюро. Це суперечить принципу пропорційності, оскільки, у такому випадку мільйони суб'єктів кредитної історії втратять свою кредитну історію.		
Зміни до Положення про порядок здійснення адміністративного провадження, загальні вимоги до документів і порядок їх подання до Національного банку України в межах окремих процедур					
1.	"2) підпункт 3 пункту 2 після абзацу четвертого доповнити новим абзацом п'ятим такого змісту: "погодження правил формування і ведення кредитних історій, змін до правил формування і ведення кредитних історій;". У зв'язку з чим абзац п'ятий вважати абзацом шостим"	2) підпункт 3 пункту 2 після абзацу четвертого доповнити новим абзацом п'ятим такого змісту: "погодження правил формування і ведення кредитних історій, змін до правил формування і ведення кредитних історій (Положення бюро кредитних історій) ;". У зв'язку з чим абзац п'ятий вважати абзацом шостим	Просимо додати "Положення бюро кредитних історій"	Юридична особа: Асоціація Бюро кредитних історій України	ЄДРПОУ: 39221990, creditistoriya@gmail.com
Положення про здійснення контролю за діяльністю бюро кредитних історій					

1	2	3	4	5	6
	Пункт 2 частини 3 2) цільового використання Бюро інформації, що міститься в кредитній історії під час реорганізації або ліквідації Бюро.	2) дотримання Бюро вимог законодавства щодо обробки інформації, що складає кредитну історію, інформації, сформованої з використанням даних кредитної історії, а також інформації про запити третіх осіб до такої інформації	Термінологічне уточнення та вдосконалення контролю і за інформацією	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com
	Частина 22 "22. Національний банк має право розмістити інформацію про початок адміністративного провадження (крім інформації з обмеженим доступом) на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку, згідно зі статтею 59 Закону про адміністративну процедуру."	Викласти в такій редакції: "22. Національний банк має право розмістити інформацію про початок адміністративного провадження (крім інформації з обмеженим доступом) на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку, згідно зі статтею 59 Закону про адміністративну процедуру. Таке повідомлення не може вважатись належним повідомленням Бюро"	Уточнення щодо не трактування як належне повідомлення Бюро	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com
	Частина 41	Виключити положення частини 41	Не відповідають вимогам Закону	Фізична особа: Кушніренко	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	41. Національний банк звертається до суду стосовно порушення питання щодо ліквідації Бюро за системні порушення прав суб'єктів кредитних історій (далі – звернення Національного банку до суду), за наявності хоча б однієї з таких ознак системних порушень прав суб'єктів кредитних історій: 1) протягом року до дня звернення Національного банку до суду за результатами проведеного контролю виявлено порушення прав широкого кола суб'єктів кредитних історій (більше двох порушень Бюро стосовно прав більше двох суб'єктів кредитних історій), а також у зазначений період було виявлено у сукупності більше двох випадків обох подій або		України «Про організацію формування та обігу кредитних історій», який містить спеціальні норми. Відповідно до принципу пріоритету спеціальної норми над загальною саме положення цього Закону мають застосовуватися при визначенні повноважень НБУ щодо розроблення відповідної частини проєкту постанови. Цим Законом уже встановлено фінансову відповідальність бюро кредитних історій за ті самі порушення, що передбачені в запропонованій редакції проєкту постанови, що створює ризик	Павло Борисович	

1	2	3	4	5	6
	більше двох випадків принаймні однієї з подій: застосування до Бюро фінансових санкцій згідно з пунктами 2 та 3 частини третьої статті 16 Закону за порушення Бюро щодо прав суб'єктів кредитних історій за рішенням суду; прийняття судом рішень на користь суб'єкта кредитної історії в разі порушення Бюро його прав як суб'єкта кредитної історії; 2) Бюро порушило одну і ту саму норму Закону, що стосується прав суб'єктів кредитних історій, більше двох разів протягом року після звернення Національного банку до Бюро з письмовим застереженням щодо припинення порушення цієї норми Закону щодо прав суб'єктів кредитних історій та вжиття необхідних заходів для		правової невизначеності (що буде застосовано - пряму норму Закону чи Постанови) та подвійного притягнення до відповідальності, яке заборонене Конституцією України.		

1	2	3	4	5	6
	його усунення, що є свідченням невиконання Бюро письмового застереження та порушення (порушень) прав широкого кола суб'єктів кредитних історій.				
	Частина 44 "44. Документи, що подаються до Національного банку відповідно до цього Положення, мають бути викладені державною мовою та не містити виправлень і неточностей."	Викласти в такій редакції: "44. Документи, що подаються до Національного банку відповідно до цього Положення, мають бути викладені державною мовою та не містити виправлень і неточностей крім випадків, визначених частиною 45"	Запропоноване формулювання є необхідним уточненням, оскільки без нього норма, що відповідає частині 45, фактично не могла б застосовуватися через заборону, встановлену частиною 44, а текст проекту Положення містив би внутрішні правові суперечності, тобто взаємовиключні положення.	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com
	Частина 51 "51. Відносини щодо прийняття, набрання чинності та припинення дії"	Викласти в наступній редакції "51. Відносини щодо прийняття, набрання	Закон України «Про адміністративну процедуру» є спеціальним процесуальним актом,	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	адміністративних актів, прийнятих відповідно до цього Положення, регулюються Законом про адміністративну процедуру з урахуванням особливостей, визначених Законом про Національний банк."	чинності та припинення дії адміністративних актів, прийнятих відповідно до цього Положення, регулюються Законом про адміністративну процедуру."	який у повному обсязі регулює порядок прийняття, набрання чинності та припинення дії адміністративних актів для всіх суб'єктів владних повноважень, у тому числі для Національного банку. Він не містить жодних окремих «особливостей» щодо НБУ як органу влади, тому відповідні правовідносини мають безпосередньо й повністю регулюватися цим Законом, без додаткових відсилочних формулювань до Закону «Про Національний банк України».		
	Частина 55 "55. Для ознайомлення з	Викласти у такій редакції	Така редакція є чіткішою й точнішою,	Фізична особа: Кушніренко	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	матеріалами адміністративної справи учасник адміністративного провадження подає письмовий запит (клопотання) про надання доступу до матеріалів цієї справи."	"55. Учасники адміністративного провадження для ознайомлення з матеріалами адміністративної справи подає письмовий запит про доступ до матеріалів адміністративної справи."	оскільки попередня створювала враження, що Бюро має окреме право на доступ до матеріалів справи навіть у випадках, коли воно не є учасником адміністративного провадження, а не діє загальна норма про рівність прав усіх учасників провадження. Уточнення усуває це враження та одночасно однозначно визначає вид документа, який подається.	Павло Борисович	
	Пункт 1 частини 59 "59. Підставою для відмови в задоволенні запиту про доступ до матеріалів адміністративної справи є одна або обидві з таких: 1) отримання запиту про	Виключити дане положення	Положення пункту 1 частини 59 доцільно виключити, оскільки воно фактично унеможлиблює реалізацію права особи на ефективний захист у випадках, коли матеріали	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	доступ до матеріалів адміністративної справи, що є відомостями, які відповідно до закону віднесені до інформації з обмеженим доступом;"		адміністративної справи містять інформацію з обмеженим доступом. За таких умов стороні відмовляють в ознайомленні саме з тими відомостями, які можуть мати ключове значення для спростування висновків органу або для подання заперечень. Це суперечить принципам змагальності та «equality of arms» (рівності сторін) і не відповідає стандартам статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, як їх тлумачить ЄСПЛ. Європейський суд з прав людини у своїй практиці наголошує, що сторона		

1	2	3	4	5	6
			провадження має мати реальну можливість ознайомитися з матеріалами справи, які використовуються проти неї, та ефективно їх оспорювати (зокрема, справи Foucher v. France, McMichael v. the United Kingdom, Kraska v. Switzerland). Обмеження доступу до матеріалів може бути виправдане лише у виняткових випадках, за наявності переконливих підстав і за умови застосування компенсаторних процесуальних гарантій (наприклад, часткове розкриття, анонімізація даних, спеціальні процедури доступу адвоката тощо), але не шляхом загальної й		

1	2	3	4	5	6
			автоматичної відмови в ознайомленні з усією справою. Вилучення цієї підстави для відмови забезпечить відповідність Положення гарантіям права на справедливий розгляд справи та ефективний захист, а також унеможливить ситуації, коли формальний гриф «інформація з обмеженим доступом» використовується для фактичного позбавлення особи доступу до доказів, що лежать в основі адміністративного рішення.		
	Частина 62 "62. Національний банк має право обмежити право ознайомлюватися з матеріалами	Виключити дане положення	Положення частини 62 у запропонованій редакції створює надто широке та фактично дискреційне право Національного	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	адміністративної справи, одержувати копії документів і відомостей за умови та протягом строку дії обмеження доступу до таких документів чи відомостей згідно із законодавством про захист інформації. Документи, що містять персональні дані, комерційну чи професійну таємницю, можуть надаватися лише в обсязі, що є об'єктивно необхідним для розгляду адміністративної справи або захисту прав її учасників."		банку обмежувати доступ учасника адміністративного провадження до матеріалів справи, посилаючись на законодавство про захист інформації. З урахуванням того, що саме НБУ одночасно і здійснює адміністративну процедуру, і ухвалює за її результатами рішення, надання йому можливості самостійно визначати обсяг інформації, з якою може ознайомитися особа, призводить до суттєвої процесуальної нерівності сторін і підриває право особи на ефективний захист. За стандартами статті 6 Конвенції про захист прав людини і		

1	2	3	4	5	6
			основоположних свобод та практики ЄСПЛ (принцип «equality of arms» і змагальності), сторона, щодо якої ухвалюється рішення, має мати реальну можливість ознайомитися з матеріалами, які використовуються проти неї, та належно їх оспорити. Обмеження доступу до персональних даних, комерційної чи професійної таємниці може бути допустимим лише у вузьких, чітко визначених законом випадках і за умови застосування менш обтяжливих засобів (анонімізація, деперсоніфікація, спеціальний доступ представника тощо), а		

1	2	3	4	5	6
			не шляхом надання органу, який розглядає справу, загального права «дозувати» інформацію на свій розсуд. У протилежному випадку особа фактично позбавляється можливості побачити повну картину доказів, покладених в основу адміністративного акта, а отже — і реальної можливості захистити свої права.		
	Частина 63 "63. Знайомитися з матеріалами адміністративної справи Бюро / інші учасники адміністративної справи має / мають право в приміщенні Національного банку та в присутності службовця Національного банку."	Викласти в такій редакції "63. Учасник адміністративного провадження (у тому числі Бюро) має право ознайомлюватися з матеріалами адміністративної справи в приміщенні Національного банку в присутності його службовця, а також	Стаття 51 Закон "Про адміністративну процедуру" прямо гарантує учаснику провадження можливість ознайомлюватися з матеріалами справи, робити з них витяги та знімати копії, у тому числі із застосуванням технічних засобів, а	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
		отримувати копії матеріалів адміністративної справи у паперовій або електронній формі в порядку, визначеному Національним банком. За клопотанням учасника копії документів, що зберігаються в електронній формі, надаються шляхом надсилання на зазначену ним електронну адресу та/або через електронні сервіси Національного банку. У разі значного обсягу матеріалів витрати на виготовлення паперових копій можуть відшкодовуватися заявником у межах фактичних витрат Національного банку."	також передбачає, що орган <i>за можливості</i> забезпечує безоплатний віддалений доступ до електронних матеріалів справи. Закріплення виключно «читацького» доступу в приміщенні НБУ і в присутності службовця створює ситуацію, коли особа, особливо якщо вона перебуває в іншому регіоні чи за кордоном, формально має право ознайомитись зі справою, але фактично не може ним скористатися без значних витрат часу й коштів. Крім того, ті самі паперові матеріали часто одночасно потрібні й працівникам НБУ для роботи, що на		

1	2	3	4	5	6
			практиці призводить до обмеження часу або обсягу ознайомлення. Надання копій (у тому числі електронних) дозволяє особі спокійно працювати з матеріалами, не відволікаючи ресурси НБУ та не блокуючи використання «оригіналу» кількома працівниками. Європейський суд з прав людини неодноразово підкреслював, що право на справедливий розгляд справи (стаття 6 Конвенції) включає реальну можливість ознайомитися з матеріалами, які використовуються проти особи, та ефективно їх оспорювати (справи Foucher v. France,		

1	2	3	4	5	6
			McMichael v. the United Kingdom, Kraska v. Switzerland тощо). Якщо доступ технічно можливий лише в будівлі органу і в обмежений час, це ставить орган у привілейоване становище порівняно з особою та порушує процесуальну рівність сторін. Стаття 41 Хартії основоположних прав ЄС прямо включає до змісту права на належне адміністрування «право кожної особи на доступ до своєї справи» з урахуванням законних інтересів конфіденційності та комерційної таємниці. Модельні правила ReNEUAL щодо адміністративної		

1	2	3	4	5	6
			процедури також виходять із того, що кожна сторона має право доступу до свого досьє.		
	Частина 64 64. Підставою для відмови в задоволенні клопотання Бюро про: 1) залучення перекладача (особи, яка сприяє розгляду адміністративної справи) – є відсутність підтвердження достатнього рівня володіння перекладачем мовою, необхідного для перекладу в адміністративній справі, та/або відсутність підстав для залучення перекладача; 2) залучення до участі в адміністративному провадженні іншого учасника та/або особи, яка сприяє розгляду адміністративної	Виключити положення	Пункт 64 (підстави викладені в його змісті) не посилюють правову визначеність, а легалізує максимально широкі й розмиті підстави для відмови в будь-яких клопотаннях сторони, що суттєво посилює корупційні ризики). Тому його доцільно саме виключити, залишивши дію загальних принципів і норм Закону про адміністративну процедуру, які зобов'язують орган сприяти реалізації прав особи. Підстави по кожному	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	справи, крім перекладача, – є відсутність обґрунтованих підстав для залучення таких осіб до участі в адміністративному провадженні; 3) витребування документів або відомостей, необхідних для розгляду та вирішення адміністративної справи, – є відсутність згоди особи на збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про неї, що міститься у витребуваних документах та відомостях, необхідних для розгляду та вирішення адміністративної справи; 4) призначення експертизи, отримання консультації та/або висновку		пункту: Щодо пункту 1. Вимога «підтвердження достатнього рівня володіння мовою» перекладачем фактично перетворює залучення перекладача на привілей, а не на гарантію для особи, яка не володіє мовою провадження. Закон про адміністративну процедуру виходить із того, що саме орган має забезпечити можливість особі бути почутою, у тому числі із залученням перекладача. Перекладач – це інструмент реалізації права, а не ще один бар'єр, який потрібно «довести». Закріплення відмови з		

1	2	3	4	5	6
	спеціаліста – є відсутність обґрунтованої необхідності в проведенні експертизи, отриманні консультації та/або висновку спеціаліста для прийняття рішення в адміністративній справі; 5) зупинення адміністративного провадження – є відсутність у такому клопотанні обставин, що перешкоджають розгляду адміністративної справи, інших підстав, визначених у статті 64 Закону про адміністративну процедуру; 6) поновлення адміністративного провадження – є і надалі наявність обставин, що зумовили його зупинення; 7) учинення іншої дії, що не суперечить закону та сприяє розгляду		підстав «відсутності підтвердження» дає органу можливість формально відмовляти в перекладачеві, навіть коли очевидно, що без нього особа не може повноцінно захищатися. Це суперечить і практиці ЄСПЛ, яка вимагає забезпечення реального, а не декларативного права розуміти провадження і бути зрозумілим. Щодо пункту 2. Посилання на «відсутність обґрунтованих підстав» для залучення іншого учасника чи особи, яка сприяє розгляду справи, є по суті тавтологічним і нічого не додає до загальної можливості органу відмовити в		

1	2	3	4	5	6
	адміністративної справи, – є відсутність обґрунтованої необхідності для їх вчинення і прийняття рішення у справі.		необґрунтованому клопотанні. Натомість у такій формі норма легалізує вкрай вузьке тлумачення участі третіх осіб, експертів, представників професійних об'єднань тощо. Будь-яке клопотання можна визнати «необґрунтованим» виключно на розсуд органу, без зрозумілих критеріїв. Це порушує принцип змагальності й рівності сторін, бо орган фактично закріплює за собою монополію на визначення того, які учасники «потрібні» для розгляду справи, тоді як для особи саме ці учасники можуть бути ключовими для захисту. Щодо пункту 3.		

1	2	3	4	5	6
			Відмова у витребуванні документів через «відсутність згоди особи на збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про неї» небезпечна тим, що підміняє законні підстави обробки персональних даних та конфіденційної інформації приматом згоди. Законодавство про захист персональних даних і європейський підхід (GDPR) виходять з того, що для органів влади базовою підставою обробки є не згода, а виконання законного обов'язку або здійснення публічних повноважень. Якщо		

1	2	3	4	5	6
			особа просить витребувати документи для її захисту, то саме закон про адміністративну процедуру та спеціальні закони є правовою підставою такої обробки. Інакше виходить абсурдна ситуація: для притягнення до відповідальності орган збирає й обробляє інформацію без згоди, а для виправдання особи – відмовляється це робити, посиляючись на її відсутність. Така конструкція грубо порушує принцип «equality of arms» і перетворює конфіденційність на інструмент проти особи, а не на гарантію її прав.		

1	2	3	4	5	6
			Щодо пункту 4. Формула «відсутність обґрунтованої необхідності» в експертизі, консультації чи висновку спеціаліста створює ідеальний механізм для того, щоб орган взагалі не призначав незалежних досліджень. Орган завжди може заявити, що «необхідності немає», оскільки він сам вважає власні висновки достатніми. Це прямо суперечить принципу повного та всебічного з'ясування обставин справи: саме експертиза та незалежні фахові оцінки часто є єдиним способом спростувати попередні висновки органу. Практика ЄСПЛ показує, що коли		

1	2	3	4	5	6
			адміністративний чи судовий орган відмовляється від проведення експертизи, здатної поставити під сумнів офіційну версію, це розглядається як порушення права на справедливий розгляд. Норма в такій редакції легалізує відмову від будь-яких «незручних» експертиз. Щодо пункту 5. Відмова у зупиненні провадження через «відсутність обставин, що перешкоджають розгляду» фактично перекладає весь ризик процесуальних помилок на особу. Закон про адміністративну процедуру вже визначає підстави для		

1	2	3	4	5	6
			зупинення, і якщо такі підстави є, орган повинен діяти з власної ініціативи, а не тільки на клопотання. Додаткове закріплення підстави для відмови створює небезпечний сигнал: «орган завжди має право відмовити, якщо вважатиме, що перешкод немає». На практиці це призводитиме до ситуацій, коли справу продовжують розглядати, хоча існують очевидні підстави для зупинення (паралельне судове провадження, очікування результатів експертизи тощо), а наслідки процесуальних		

1	2	3	4	5	6
			помилки потім покладаються на особу. Щодо пункту 6. Підстава відмови в поновленні провадження через «і надалі наявність обставин, що зумовили його зупинення» виглядає ніби логічною, але в реальності перетворюється на інструмент безстрокового «підвішеного» стану справи. Якщо орган не зацікавлений у швидкому вирішенні провадження або результат йому вигідний саме в разі затягування, він просто констатує, що обставини «і надалі існують», не докладаючи жодних		

1	2	3	4	5	6
			зусиль до їх усунення або пошуку альтернативних процесуальних рішень. Закон про адміністративну процедуру виходить із протилежного – орган має діяти активно, а не пасивно констатувати перешкоди, тим більше коли від цього залежить реалізація прав особи. Щодо пункту 7. Формула «відсутність обґрунтованої необхідності» для вчинення «іншої дії, що не суперечить закону та сприяє розгляду справи» фактично нівелює сам сенс цієї загальної гарантії. Законодавець, вводячи можливість «інших дій», саме й прагне		

1	2	3	4	5	6
			забезпечити гнучкість процедури, щоб орган міг реагувати на конкретні обставини справи на користь повного й неупередженого з'ясування фактів. Записавши одразу спеціальну підставу для відмови, НБУ перетворює цю норму на декларацію: будь-яку ініціативу особи можна відхилити як «необґрунтовано необхідну», не пояснюючи, чому орган віддає перевагу власній зручності над ефективним захистом прав. Це прямо суперечить і духу Закону про адміністративну процедуру, і стандартам ЄСПЛ, відповідно до яких процедурні норми		

1	2	3	4	5	6
			мають тлумачитись на користь реального, а не формального доступу до засобів захисту.		
	Частина 64 65. Національний банк має право відмовити в задоволенні клопотань, визначених у статті 28 Закону про адміністративну процедуру, з інших підстав, крім зазначених у пункті 64 розділу III цього Положення.	Виключити положення	Положення, за яким Національний банк «має право відмовити в задоволенні клопотань ... з інших підстав», не тільки містить суттєві корупціогенні ризики - але і не тільки руйнує будь-який зміст попереднього переліку підстав відмови - але на пряму суперечить базовим принципам Закону «Про адміністративну процедуру». Якщо органу дозволяється відмовляти «з інших підстав», не визначених законом чи Положенням, то будь-який закритий перелік гарантій	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
			перетворюється на фікцію: формально підстави ніби й виписані, але на практиці можна відмовити завжди, пославшись на будь-яку «іншу» причину. Це прямо порушує принцип правової визначеності та передбачуваності для особи, яка має наперед знати, за яких умов її клопотання може бути відхилене. Крім того, Закон про адміністративну процедуру встановлює вичерпний набір процесуальних прав учасника, у тому числі право заявляти клопотання та отримувати вмотивовану відповідь. Розширення підстав для відмови		

1	2	3	4	5	6
			підзаконним актом, причому через настільки розмиту формулу «з інших підстав», є недопустимим з точки зору ієрархії нормативно-правових актів: підзаконний акт не може звужувати зміст і обсяг прав, наданих законом, і тим більше – вводити додаткові, не передбачені законом, підстави для відмови в їх реалізації. З погляду стандартів ЄСПЛ та принципу «equality of arms» така норма легалізує свавільність органу: учасник провадження не може ані передбачити результат розгляду свого клопотання, ані ефективно оскаржити		

1	2	3	4	5	6
			відмову, оскільки посилання на невизначені «інші підстави» дозволяє будувати відмову на міркуваннях зручності чи доцільності для органу, а не на об'єктивних критеріях, пов'язаних із законністю та необхідністю. Це підриває реальність права на ефективний захист і справедливий адміністративний процес. Саме тому таке положення доцільно не уточнювати, а повністю виключити. Для відмови в задоволенні клопотання мають застосовуватися лише ті підстави, які прямо й чітко передбачені Законом про		

1	2	3	4	5	6
			адміністративну процедуру та конкретизовані в Положенні, без будь-яких «запасних» і невизначених формулювань на кшталт «з інших підстав». Це забезпечить належний рівень правової визначеності, обмежить дискрецію органу і відповідатиме принципу тлумачення процедурних норм на користь ефективної реалізації прав особи.		
	Частина 64 67. Національний банк у прийнятому ним адміністративному акті, який негативно впливає на право, свободу чи законний інтерес Бюро або покладає на	Викласти у такій редакції 67. Національний банк у прийнятому ним адміністративному акті зазначає:	Незрозуміло що таке "негативно" - які є об'єктивні критерії та межі - тому пропонується загальна норма що НБУ в усіх випадках зазначає відповідні обставини	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	нього певний обов'язок, зазначає:				
	Частина 72 72. Повідомлення про процедурні дії та процедурні рішення, здійснені/прийняті в процесі здійснення адміністративного провадження, визначеного цим Положенням, здійснюються Національним банком із дотриманням вимог, зазначених у статті 32 Закону про адміністративну процедуру з урахуванням особливостей, визначених Законом про Національний банк.	Викласти в такій редакції: 72. Повідомлення про процедурні дії та процедурні рішення, здійснені/прийняті в процесі здійснення адміністративного провадження, визначеного цим Положенням, здійснюються Національним банком із дотриманням вимог, зазначених у статті 32 Закону про адміністративну процедуру.	Закон України «Про адміністративну процедуру» є спеціальним процесуальним актом, який у повному обсязі регулює порядок прийняття, набрання чинності та припинення дії адміністративних актів для всіх суб'єктів владних повноважень, у тому числі для Національного банку. Він не містить жодних окремих «особливостей» щодо НБУ як органу влади, тому відповідні правовідносини мають безпосередньо й повністю регулюватися цим Законом, без додаткових	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
			відсилочних формулювань до Закону «Про Національний банк України».		
	Додаток (аркуш 21) слова "виявленням порушень Закону України"	викласти в такій редакції слова "виявленням обставин що вказують на можливе порушення Закону України"	Запропонована заміна формулювання має на меті чітко відмежувати констатацію встановленого порушення від фіксації лише фактичних обставин, які можуть свідчити про можливе порушення Закону України. Вказівка на «виявлення порушень Закону України» створює враження, що відповідна довідка сама по собі встановлює факт правопорушення та по суті підміняє собою результат повної адміністративної процедури, оцінку	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
			доказів та прийняття адміністративного акта. Натомість формулювання «виявлення обставин, що вказують на можливе порушення Закону України» коректно відображає, що йдеться лише про попередній, фактичний рівень фіксації даних, які потребують подальшого аналізу, перевірки, витребування пояснень та доказів, а остаточний висновок щодо наявності або відсутності порушення робиться компетентним органом у встановленій процедурі. Це забезпечує дотримання принципів належної		

1	2	3	4	5	6
			адміністративної процедури, презумпції правомірності дій особи та запобігає формальному використанню довідки як «доказу вже встановленого порушення» без належного розгляду.		
	Додаток (аркуш 21) слова "Опис виявленого порушення"	викласти в такій редакції слова "Опис виявлених обставин, що можуть свідчити про порушення Закону України"	Запропонована заміна формулювання має на меті усунути передчасну та юридично некоректну кваліфікацію зафіксованих фактів як уже «виявленого порушення». Назва поля «Опис виявленого порушення» створює враження, що на момент заповнення додатка порушення вже остаточно встановлено, хоча насправді на цьому етапі лише фіксуються	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
			обставини, які потребують подальшої перевірки, аналізу та правової оцінки у встановленій адміністративній процедурі. Формулювання «Опис виявлених обставин, що можуть свідчити про порушення Закону України» коректно відображає попередній, фактичний характер такого опису: йдеться про фіксацію даних, які лише потенційно можуть бути ознаками порушення, але самі по собі не підміняють висновків за результатами повного розгляду справи. Це відповідає принципам презумпції правомірності дій особи, неупередженості		

1	2	3	4	5	6
			органу та недопустимості упередженого ставлення, коли «порушення» фактично констатується ще до завершення адміністративної процедури.		
	Додаток (аркуш 21) слова "що порушено"	викласти в такій редакції слова "що можливо"	Запропонована заміна слів «що порушено» на «що можливо порушено» спрямована на те, щоб усунути передчасну юридичну кваліфікацію дій чи обставин як уже встановленого порушення закону. Формулювання «що порушено» фактично створює враження, що на момент заповнення відповідного поля факт порушення вже доведено й оцінка завершена, тоді як на	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
			цьому етапі зазвичай ідеться лише про попередню фіксацію інформації, яка потребує подальшої перевірки та правового аналізу в межах адміністративної процедури. Вживання конструкції «що можливо порушено» коректно передає ймовірнісний, попередній характер такої оцінки, залишає простір для подальшого з'ясування всіх обставин, відповідає принципу презумпції правомірності дій особи та недопустимості упередженого ставлення, а також запобігає використанню цього формулювання як		

1	2	3	4	5	6
			формальної підміни повноцінного рішення за результатами розгляду справи.		
	Продовження додатку (аркуш 22) слова "3. Порухення"	викласти в такій редакції слова "3. Обставини що можуть свідчити про порушення"	Запропонована заміна заголовка «3. Порухення» на «3. Обставини, що можуть свідчити про порушення» спрямована на те, щоб чітко відмежувати фіксацію фактичних даних від остаточного висновку про наявність порушення закону. Заголовок «Порухення» створює враження, що на цьому етапі вже встановлено сам факт порушення, хоча насправді йдеться лише про опис виявлених обставин, які потребують подальшої перевірки, правової оцінки та прийняття	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
			адміністративного акта у визначеній процедурі. Формулювання «обставини, що можуть свідчити про порушення» коректно відображає попередній, ймовірнісний характер таких даних, не порушує презумпції правомірності дій особи, зменшує ризик упередженого ставлення та унеможлиблює використання самого додатка як формального «доказу вже встановленого порушення» без належного, повного розгляду справи.		
	Продовження додатку (аркуш 22) слова "(зазначаються	викласти в такій редакції "(зазначаються документи, копії яких додаються до цієї довідки та які	Запропонована заміна слова «підтверджують» на «можуть	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com

1	2	3	4	5	6
	документи, копії яких додаються до цієї довідки та які підтверджують наявність порушення в діяльності Бюро)"	можуть підтверджувати наявність порушення в діяльності Бюро)"	підтверджувати» має на меті усунути передчасне визнання того, що сам факт порушення вже встановлений на рівні додатка до довідки. Формулювання «які підтверджують наявність порушення» створює враження, що наведені документи однозначно доводять порушення в діяльності Бюро, хоча насправді вони лише є доказами, що підлягають оцінці в межах адміністративної процедури. Конструкція «які можуть підтверджувати наявність порушення» коректно відображає їхній процесуальний статус: це потенційні докази, які мають бути		

1	2	3	4	5	6
			досліджені, зіставлені з іншими матеріалами справи та оцінені в сукупності. Такий підхід відповідає принципу презумпції правомірності діяльності суб'єкта, запобігає формальному сприйняттю самої довідки як остаточного висновку про порушення та підкреслює, що остаточне рішення ухвалюється лише за результатами повного розгляду адміністративної справи.		